

KANIT YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Sakıp ŞEKER Sicil No : 861 Mühür No: 898 Ankara YMM Odası
Adres : Ahlatlıbel Mah. 1822. Sok. No:70 Çankaya/ ANKARA Tel : (312) 417 05 96 - 489 20 18
Vergi Dairesi : Doğanbey Vergi Kimlik No : 4960640814 Fax: (312) 417 66 73
Web: www.kanitymm.com.tr E-mail : sakipseker@kanitymm.com.tr ;

Ankara, 08.03.2022

SÜRKÜLER NO: 2022/11

FİRMA YÖNETİCİLERİ VE MUHASEBE BİRİMLERİNİN DİKKATİNE!

2021 Yılına İlişkin Gelir Vergisi Beyannamelerinin 31 Mart 2022 Tarihine Kadar Verilmesi Gerekmemektedir

2021 yılı gelirlerinin 1 Mart 2022 tarihinden itibaren **31 Mart 2022 Perşembe günü** sonuna kadar yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi ve ilk taksitin 31 Mart 2022, ikinci taksit 31 Temmuz 2022 tarihine kadar (31 Temmuz günü resmi tatile rastladığından 1 Ağustos 2022 günü sonuna kadar ödenmesi gerekmektedir.

Zarar edilmiş olsa dahi ticari ve mesleki kazanç sahipleri ile kazancı gerçek usulde tespit edilen (defter tutan) zirai kazanç sahipleri her hal ve taktirde yıllık beyanname vermek zorundadır.

Ölenlerin gelir vergisi beyannamesinin ölüm tarihinden itibaren 4 ay içinde varisleri tarafından verilmesi gerekir. (GVK, Md.92)

A- 2021 Yılı Gelirleri İçin Uygulanacak Gelir Vergisi Tarifesi

24.000 TL'ye kadar	% 15
53.000 TL'nin 24.000 TL'si için 3.600 TL, fazlası	% 20
130.000 TL'nin 53.000 TL'si için 9.400 TL (ücret gelirlerinde 190.000 TL'nin 53.000 TL'si için 9.400 TL), fazlası	% 27
650.000 TL'nin 130.000 TL'si için 30.190 TL (ücret gelirlerinde 650.000 TL'nin 190.000 TL'si için 46.390 TL), fazlası	% 35
650.000 TL'den fazlasının 650.000 TL'si için 212.190 TL, (ücret gelirlerinde 650.000 TL'den fazlasının 650.000 TL'si için 207.390 TL), fazlası	% 40

B- Yıllık Beyannameden İndirilecek Bağış, Eğitim, Sağlık Harcamaları İle Sigorta Primlerine İlişkin Açıklamalar

1. Şahıs Sigorta Primleri

Beyan edilen gelirin %15'ini ve **asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak** şartıyla, mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait **hayat sigortalarına** ödenen primlerin %50'si ile ölüm, kaza, hastalık, sağlık, engellilik, analık, doğum ve tahsil gibi **şahıs sigorta primlerinin %100'ü** gelirden indirilebilir. Bireysel emeklilik sigortasına ödenen katkı payları yıllık beyannamede indirilemez. Beyan edilen gelir olarak, yıllık gelir vergisi beyannamesinde yer alan indirimler ve geçmiş yıl zararları toplamından önceki tutar esas alınacaktır.

Eş ve çocuklar ayrı beyanname veriyorsa söz konusu ödemeler kendi beyannamelerinde gösterilir. İndirim konusu yapılacak primler toplamı, asgari ücretin brüt yıllık tutarını aşamaz (2021 yılı gelirlerine ilişkin olarak kullanılacak olan asgari ücretin yıllık brüt tutarı **42.930 TL**'dir)

2. Eğitim ve Sağlık Harcamaları

Beyan edilen **gelirin % 10'unu aşmaması**, Türkiye'de yapılması ve gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmesi şartıyla, mükellefin kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ilişkin olarak yapılan **eğitim ve sağlık harcamaları** yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlere indirim konusu yapılabilir. Bu uygulamada, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan ve 18 yaşını tamamlamayan çocuklar ile **eğitim görmekte olup 25 yaşını aşmayanlar çocuk sayılmaktadır.**

Eğitim giderlerinden maksat, eğitim ve öğretim kurumları, anaokulu ve kreşlere eğitim amacıyla yapılan ödemeler ile eğitim amaçlı kurs ücretleri, okul servis ücretleri, kitap ve kırtasiye alımları için yapılan harcamalar ile öğrencilerin özel yurt ve pansiyonlarda kalmaları durumunda ödenen tutarlar vergi indirimine esas alınacaktır.

Teşhis ve/veya tedavi sürecinde yapılan muayene, tahlil, ameliyat, fizik tedavi ve hastane giderleri ile ilaç, sağlık malzemesi, gözlük ve lens alımları gibi **sağlık harcamaları** vergi indirimine konu edilebilecektir.

Vakıf üniversitesinde öğrenim gören çocuklar için ödenen okul ücreti, vakıf üniversiteleri kurumlar vergisi mükellefi olmaması nedeniyle vergi indirimine konu harcama olarak kabul edilmeyecektir. Sağlık Bakanlığına ve üniversitelere bağlı hastanelerde yapılan sağlık harcamaları, hastane döner sermayesinin kurumlar vergisinden muaf olması halinde vergi indirimine konu olmayacaktır.

Eğitim ve sağlık indiriminin hesabında, yıllık gelir vergisi beyannamesinde yer alan indirimler ve geçmiş yıl zararları toplamından önceki tutarın %10'u esas alınacaktır.

3. Bağış ve Diğer İndirimler

Beyan edilen gelirin **%5'ini aşmayan** bazı bağış ve yardımlar ile okul, sağlık tesisi, öğrenci yurdu gibi tesislerin yapımı için devlete veya ilgili kurumlara yapılan bağışların **tamamı** kazanç tutarını aşmamak şartıyla gelir vergisi beyannamesinden indirilebilir. (GVK, Md.89) Bağış ve yardımların yıllık beyannameye vergiye tabi gelirden indirilmesi için öncelikle beyannameye zarar beyan edilmemiş olması gerekmekte olup söz konusu kanun maddesinde yazılı kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığında yapılması ve dönem içinde gider yazılması gerekmektedir.

4. Matrah Artırımında Bulunan Mükelleflerde Önceki Yıl Zararlarının Mahsubu

Gerek 7143 sayılı gerekse de 7326 sayılı Kanununda, "gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları yıllara ait zararın %50 sinin izleyen yıl karlarından mahsup edilemeyeceği" hükmü yer almaktadır. Bu nedenle mali af kanunlarından yararlanan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, matrah artırımını yaptıkları yıl/yıllara ait zararların %50'sinin izleyen yıllarda "geçmiş yıllar zararı" olarak indirmemeleri gerekmektedir. Mükellefler bu hususa dikkat etmelidir.

C- 2021 Yılında Elde Edilen Kira Gelirlerinin Beyanı

2021 yılında elde edilen;

- Konut kira gelirinin 7.000 TL'yi,

- İşyeri kira gelirleri üzerinden **vergi kesintisi yapılanlardan**, kira gelirlerinin brüt tutarının 53.000 TL'yi aşması halinde,

Kira gelirlerinin yıllık gelir vergisi beyannamesi ile bildirmesi zorunludur.

53.000TL'lik sınırın aşılmayıp aşılmadığı tespit edilirken, gelir vergisi tevkifatına tabi kira gelirleri ile konut kira gelirinin 7.000 TL'lik istisnayı aşan kısmı birlikte dikkate alınacaktır.

Ticari, zirai veya mesleki kazancını yıllık beyanname ile bildirmek zorunda olanlar, beyana tabi olsun veya olmasın 2021 yılı gelirleri **190.000.-TL**'yi aşanlar söz konusu 7.000 TL'lik konut kira geliri istisnasından faydalanamazlar. (GVK; Md:21)

2021 yılı içerisinde tevkifata tabi tutulmamış ve istisna uygulanmayacak gayrimenkul sermaye iradı toplamı **2.800 TL**'yi aşmayanlar beyanname vermeyecektir. (GVK; md:86/1-d)

Beyan edilecek kira tutarı, kira geliri elde edilen gayrimenkulün emlak vergi değerinin %5' inden az olmaması gerekir. Binaların mal sahiplerinin usul (alt soy) fûru (üst soy) veya kardeşlerinin ikametine tahsis edilmesi. (Konutların; çocuk, anne, baba, büyük baba, büyük anne ve kardeşlere kira almadan tahsis edilmesi halinde emsal kira bedeli hesaplanmaz.) Diğer mal ve haklarda emsal kira bedeli, bu mal ve hakların maliyet bedelinin % 10'udur.

Konutlardan elde edilen kira gelirleri beyan edilmez veya eksik beyan edilirse, **7.000 TL**'lik istisnadan yararlanılamaz. Gayrimenkul sermaye iradı getiren mal ve haklar **ticari bir işletmeye dahil bulunduğu** takdirde bunların iratları ticari kazanç hükümlerine göre hesaplanır.

2021 yılı için beyan edilecek gayrimenkul sermaye iratlarında götürü gider oranı **%15** olarak uygulanacaktır.

Cumhurbaşkanı Kararları ile işyeri kira stopaj oranları 01.01.2021- 30.09.2021 tarihleri arasında %10 olarak uygulanmıştır. İşyeri kira stopaj mahsuplarında bu hususa dikkat edilmelidir.

Örnek:1- A Gerçek kişinin 2021 yılı gelirleri aşağıdaki gibi olsun.

Gelirin Türü	Brüt	Götürü Gider	Net
Konut kira geliri	12.000	1.800	10.200
İşyeri kira geliri	50.000	7.500	42.500
Ücret geliri (tek işverenden)	130.000	-	130.000
Toplam	192.000	9.300	182.700

Gelir Vergisi Kanununun 21 inci maddesinde, beyanı gerekip gerekmediğine bakılmaksızın ayrı ayrı veya birlikte elde ettiği ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlarının gayrisafi tutarları toplamı 2021 yılı için 190.000 TL'yi aşanların konut kira gelirlerine ilişkin 7.000 TL istisnadan faydalanamayacağı belirtilmektedir. Yukarıdaki örnekte brüt gelirler toplamı 192.000 TL olduğundan mükellefin 7.000 TL tutarındaki konut kira gelirin'e ilişkin istisnadan faydalandırılmaması gerekmektedir. Örnek olayda ücret geliri beyannameye dahil edilmeyecek, kira gelirleri ise beyan edilecektir. **Örnek:2**

Serbest meslek faaliyetinde bulunan mükellefin ayrıca tevkif yoluyla vergilendirilmiş işyeri kira geliri bulunmakta olup gelirleri aşağıdaki gibidir:

Gelirin Türü		Kesinti yoluyla ödenen vergi
Serbest meslek kazancı (Safi)	35.000.TL	20.000
İşyeri kira geliri (Brüt)	22.000.TL	2.200
Toplam	57.000.TL	22.200

Serbest meslek kazancı ve brüt işyeri kira geliri toplamı 53.000 TL'lik beyan sınırını aştığı için tevkif yoluyla vergilendirilmiş işyeri kira geliri 53.000 TL'nin altında kalmakla birlikte beyana dahil edilecektir.

Maliye Bakanlığı öteden beri kira gelirlerinde vergiye tabi tutarın hesabında brüt kira gelirini esas almaktadır. Oysa gelir vergisi safi kazanç üzerinden ödenir. Beyan sınırının hesabında vergiye tabi kazanç toplamının dikkate alınması gerektiği görüşündeyiz.

Mükellef kira gelirinden %15 oranında götürü gider indirebilecektir. Buna göre beyannamenin aşağıdaki şekilde düzenlenmesi gerekmektedir:

Serbest meslek kazancı	35.000.TL
İşyeri kira geliri (%15 götürü gider indirilmiř)	18.700.TL
Matrah	53.700.TL
Hesaplanan Vergi	9.589 TL
Kesinti yoluyla ödenen vergi	(-)22.200 TL
İadesi gereken vergi	12.611 TL

Örnek 3: Bay (F), 2021 yılında tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş işyeri kira geliri, mevduat faizi ile birlikte konut kira geliri elde etmiştir.

İşyeri kira geliri (Brüt)	20.000.TL
Konut kira geliri	24.000.TL
Mevduat faizi (vergesi kesilmiř)	100.000.TL

Öncelikle Mevduat faizi geliri vergi kesintisi yapıldığı için, tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir.

Konut kira gelirinden 7.000 TL istisna düşülecek olup, kalan 17.000 TL tutar (gerçek veya götürü gider usulüne göre safi kazanç) beyan edilecektir. İşyeri kira geliri ise, elde edilen gayrimenkul sermaye iradı toplamı (20.000 + 24.000 – 7.000)= 37.000.-TL, 53.000 TL'lik beyan sınırını aşmadığından beyannameye dahil edilmeyecek, konut kira geliri ise 7.000 TL istisna sınırını aştığı için beyan edilecektir. Konut kira gelirinden 7.000 TL istisna tutarı indirildikten sonra kalan kısımdan gerçek veya götürü gider tutarı ayrıca indirilebilecektir.

Örnek 4: Mükellef Bay (Z), 2020 yılında 750.000 TL'ye satın aldığı konutu 2021 yılında kiraya vermiş ve **gerçek gider usulünü** seçmiştir. Mükellefin gelir vergi beyannamesine ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

	Tutar (TL)
Kira Geliri	60.000
Gerçek Gider Tutarı	55.000
-Amortisman (750.000*%2=)	15.000
-İktisap Bedelinin %5'i (GVK 74/4)(iktisap tarihinden itibaren 5 yıl içinde)	37.500
-Emlak Vergisi	5.000
İstisnaya İsalet Eden Kısım (55.000*7.000/60.000=)	6.416
Gerçek Gider Tutarı (55.000-6.416=)	48.584

Beyan	
Kira Geliri	60.000
İstisna (Konut) (-)	7.000
Gerçek Gider Tutarı (-)	48.584
Zarar(Gider Fazlalığı)	0
Vergiye Tabi Matrah	4.416

Buna göre mükellef Bay (Z) 2021 yılında beyanname verecektir. Mükellef gerçek usulü seçmiş olmakla birlikte, 7 bin TL tutarındaki istisnaya isabet eden 6.416 TL tutarındaki giderini gelirinden indiremeyecek ve 4.416 TL matrah beyan edecektir.

D- 2021 Yılı İçerisinde Elde Edilen Menkul Sermaye İratlarının Beyanı

1- Temettü (Kar Payı) Gelirlerinin Vergilendirilmesi

Elde edilen hisse senedi temettü gelirinin $\frac{1}{2}$ ' si vergiden istisnadır. Kar payının brüt tutarının $\frac{1}{2}$ 'si **53.000.- TL**'yi aştığı takdirde beyanname verilmesi gerekmektedir. Beyanname verilmesi halinde gelirin tamamı üzerinden tevkif yoluyla ödenen vergi beyanname üzerinde hesaplanan vergiden mahsup edilecektir.

Örnek 5: İki ayrı şirketten kar payı olan şirket orağının gelirleri aşağıdaki gibidir:

2021 Yılında Elde Edilen Gelir	Tutar (TL)
(X) Ltd. Şti'nden Kar Payı (Brüt)	20.000
(Y) A.Ş.'den Kar Payı (Brüt)	30.000
Toplam Gelir	50.000
İstisna (1/2)	25.000
Matrah	25.000

2020 yılında başka bir geliri bulunmayan mükellefin kar paylarının $\frac{1}{2}$ 'si GVK'nın 22. maddesine göre vergiden istisna olup, kalan kısım (25.000 TL) 53.000 TL'yi aşmadığı için yıllık beyanname ile beyan edilmeyecektir. Şirketlerden elde edilen kar paylarının toplamı 106.000 TL olsaydı, $\frac{1}{2}$ 'si 53.000 TL, GVK'nın 103. Maddesindeki tarifenin ikinci gelir dilimi olan 53.000 TL'yi aşmadığı için yine beyanname verilmeyecektir. Kar paylarının brüt tutarı 106.000.-TL'yi aştığı takdirde menkul sermaye iradı için beyanname verilmesi ve şirket bünyesinde tevkif edilen verginin tamamının hesaplanan vergiden mahsup edilmesi, mahsup edilemeyen kısmın ise mükellefe iade edilmesi gerekmektedir.

Örnek 6: Şirket ortağı mükellef (F)'nin 2021 yılı gelirleri aşağıdaki gibidir:

Kar payı (Net)	60.000.TL
Alacak faizi	20.000.TL
Toplam	85.000.TL

Kar payından %15 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılmış olup, kar payının brüt tutarı (60.000/0,85) 70.588,23 TL'dir. Bu tutar üzerinden kesilen %15 oranındaki vergi 10.588,23 TL'dir. $70.588,23/2= 35.294,11$ TL tutarındaki kar payı 53.000 TL'nin altında kaldığı için beyan edilmeyecektir.

Ancak, mükellefin ayrıca kesinti suretiyle vergilendirilmeyen 15.000 TL alacak faizi 2021 yılı için beyanname vermeme sınırı olan 2.800 TL'yi aştığı için 15.000 TL'nin tamamının beyan edilmesi gerekmektedir. Bu takdirde beyana tabi gelir toplamı (35.294,11 +20.000)= 55.294,11 TL olduğundan, kar payının da beyannameye dahil edilmesi gerekmektedir. Mükellef GVK'nın 22. Maddesi uyarınca kar payının $\frac{1}{2}$ 'si olan 35.294,11 TL'yi beyan edecek, ancak kesilen 10.588,23 TL gelir vergisinin tamamını hesaplanacak vergiden mahsup edecektir Buna göre beyanname bilgileri aşağıdaki gibi olacaktır:

Kar Payı	35.294,11
Alacak faizi	20.000,00
Matrah	55.294,11
Hesaplanan vergi	10.019,40
Kesinti yoluyla ödenen vergi	10.588,23
İadesi gereken	568,82

2- Mevduat Faizi, Repo ve Fon Gelirleri

Mevduat faizi, repo ve yatırım fonu gelirleri **tevkifata tabi olması nedeniyle tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir.**

3- Devlet Tahvili ve Hazine Bonolarından Elde Edilen Faizlerin Vergilendirilmesi

01.01.2006 tarihinden önce **TL cinsinden** ihraç edilmiş olan devlet tahvil faizlerinde 2021 yılı için indirim oranı 1'in üzerinde hesaplandığından devlet tahvili ve hazine bonusu faiz gelirleri beyan edilmeyecektir.

01.01.2006 tarihinden sonra ihraç edilen devlet tahvili ve hazine bonusu faiz gelirlerinden vergi kesintisi yapıldığı için bunlardan elde edilen faiz tutarına bakılmaksızın beyan edilmeyecektir.

Menkul kıymetlerin vergilendirilmesi konusunda yukarıda belirtilen **indirim oranı** ve istisna ticari işletmeye ait (kurumlar dahil) kıymetler için geçerli değildir. Ticari işletme bünyesinde elde edilen devlet tahvili ve hazine bonusu faiz gelirlerinin tamamı vergiye tabidir. Ayrıca, ticari işletme bünyesinde elde edilen mevduat faizleri, repo kazançları ve fon satış karları vergiye tabi tutulacaktır. Kesilen vergiler beyanname üzerinde hesaplanan vergiden mahsup edilecektir.

İndirim oranı; Vergi Usul Kanununa göre o yıl için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranının, aynı dönemde Devlet tahvili ve Hazine bonusu ihalelerinde oluşan bileşik ortalama faiz oranına bölünmesi suretiyle tespit edilmektedir. 2021 yılı için tespit edilmiş olan yeniden değerlendirme oranı % 36,20'dir. Bu dönemde Devlet tahvili ve Hazine bonusu ihalelerinde oluşan bileşik ortalama faiz oranı ise % 16,64'tür. Buna göre, 2021 yılında elde edilen bir kısım menkul sermaye iradının beyanında uygulanacak indirim oranı ($\%36,20 / \%16,64=$) % 2,17 olmaktadır. Bu oranlar dikkate alındığında, 2021 yılı gelirlerine uygulanacak indirim oranı birden büyük çıkmaktadır. Bu kapsamda, 2021 yılında elde edilen menkul sermaye iratlarından, 1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan ve GVK'nın 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde sayılan her nevi tahvil ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler indirim oranının birden büyük olması dolayısıyla beyan edilmeyecektir.

4- Eurobond Faiz Gelirleri ve Elden Çıkarma Kazançlarının Beyanı

Yabancı para (ABD Doları ve Euro) cinsinden ihraç edilen bono ve tahvil faiz gelirleri eurobond faiz geliri olarak adlandırılmaktadır. Eurobond gelirleri iki şekilde vergilendirilmektedir. **1.)** Vadesine kadar elde edilen faiz gelirleri **2.)** Vadesinden önce elden çıkarılması halinde değer artışı kazancı

- 1.) Eurobond faiz gelirlerinin GVK'nın 94/7-a'ya göre sıfır oranda vergi tevkifatına tabi olduğu kabul edilmektedir. Esas itibarıyla bu fonlar vergi tevkifatına tabi değildir. Anapara üzerinden hesaplanan kur farkları vergiye tabi değildir. Sadece faiz gelirleri vergiye tabidir. Faiz gelirleri için enflasyona endekslenmesine tabi tutulmaz. Herhangi bir istisna söz konusu değildir. Faiz gelirinin 53.000 TL'yi aşması halinde elde edilen faiz gelirinin tamamı vergiye tabidir.
- 2.) Eurobondun vadesinden önce elden çıkarılması halinde elde edilen kazançlar, değer artışı kazancı olarak vergilendirilir. Bu durumda alış (maliyet) bedeli TÜİK tarafından açıklanan Yİ-ÜFE artış oranında endeksleme yapılarak endekslenmiş maliyet bedeli ile satış tarihindeki Türk Lirası arasındaki fark vergiye tabi olacaktır. Diğer bir ifade ile alış ve satış tarihi arasında geçen süredeki enflasyon oranı %10'u aşıyorsa hesaplanan tutar maliyet bedeline ilave edilerek, kazancın tespitinde indirim olarak dikkate alınır. Türk Lirasına çevrilmesinde Merkez Bankası'na açıklanan döviz alış kuru dikkate alınacaktır. Herhangi bir istisna söz konusu değildir.

5- Tutarı Ne Olursa Olsun Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları

Aşağıda görülen menkul sermaye iratları tutarı ne olursa olsun beyan edilmez. Diğer gelirler nedeniyle verilen beyannameye de dahil edilmez.

Menkul Sermaye İradı Türü	Beyan Durumu	Özellikleri
Mevduat faizleri	Beyan dışı	Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci maddesi kapsamında vergi kesintisine tabi tutulmuşlardır. Tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyeceklerdir.
Özel Finans Kurumlarınca (Katılım Bankaları) kar ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları		
Repo Kazançları		
Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından yapılan ödemeler	Beyan dışı	Tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyeceklerdir
Kurumlar vergisi mükelleflerince 31.12.1998 ve daha önceki tarihlerde sona eren hesap dönemlerinde elde edilen kazançların dağıtım halinde, gerçek kişilerce elde edilen kar payları	Beyan dışı	İstisna
Kurumların karlarını sermayeye eklemek suretiyle gerçekleştirdikleri kar dağıtım işlemlerinde gerçek kişi ortaklarca elde edilen kar payları.(Bedelsiz hisseler)	Beyan dışı	Tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyeceklerdir
Bireysel emeklilik sisteminden ayrılanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarları	Beyan dışı	Tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyeceklerdir

E- Ücret Gelirinin Yıllık Beyanname ile Beyan Edilmesi

Önceki yıllarda tutarı ne olursa olsun tek işverenden ücret alanlar beyanname vermediği halde 2021 yılında tek işverenden 650.000 TL'nin üzerinde ücret geliri elde edenler yıllık gelir vergisi beyannamesi vermek zorundadır.

Birden fazla işverenden ücret alan ve birinci işverenden **sonraki işverenden/işverenlerden** aldıkları ücretlerin toplamı **53.000,-TL**'yi aşanlar, ilk işverenden alınan ücretler de dahil olmak üzere ücretlerin tamamını yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan etmek zorundadırlar. Birden fazla işverenden ücret alanlar 53.000.- TL'nin hesabında dikkate almayacakları ilk ücreti kendileri serbestçe belirleyeceklerdir. 53.000.-TL'nin hesabında vergiye tabi diğer gelirler dikkate alınmayacaktır. Ancak, birden fazla işverenden ücret geliri elde edenlerin toplam ücret geliri 650.000 TL'yi aşıyorsa tüm ücret gelirleri beyana dahil edilecektir.

Örnek 7: Bayan (A), 2021 yılında üç ayrı işverenden ücret geliri elde etmekte olup, ücretlerin tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş bulunmaktadır.

Birinci işverenden alınan ücret	50.000.TL
İkinci işverenden alınan ücret	30.000.TL
Üçüncü işverenden alınan ücret	25.000.TL
Toplam	105.000.TL

Birinci işverenden alınan ücret toplama dahil edilmeyecek olup, 2 nci ve 3 üncü işverenden alınan ücretler toplamı (30.000+25.000=) 55.000 TL, 2021 yılında 53.000 TL'lik beyan sınırını aştığı için 105.000 TL ücret gelirinin tamamı beyan edilecektir. 3. işverenden alınan 25.000 TL ücret olmasaydı ikinci işverenden alınan 30.000 TL ücret beyana dahil edilmeyeceği gibi mükellef hiç beyanname vermeyecekti.

Örnek 8: Mükellefin 2021 yılı gelirleri aşağıdaki gibidir:

Birinci işverenden elde edilen ücret geliri	660.000 TL
İkinci işverenden elde edilen ücret geliri	42.000 TL
Tam mükellef kurumdan elde edilen brüt kar payı	90.000 TL
Mevduat faizi	52.000 TL
Katılım Bankasından kar ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları	45.000 TL
Beyan edilecek gelir toplamı	889.000 TL

Birinci işverenden elde edilen gelir 660.000 TL'yi geçtiği için her halükarda beyan edilecektir.

İkinci işverenden alınan ücret tutarı 53.000 TL'lik beyan sınırının altında kalmakla birlikte ücret gelirlerinin toplamı 650 bin TL'yi aştığı için ikinci işverenden alınan ücret geliri de beyana dahil edilecektir.

Mükellefin tam mükellef bir kurumdan elde ettiği kesintiye tabi tutulmuş 90.000 TL'lik kar payının yarısı gelir vergisinden istisna olup kalan 45.000 TL GVK'nın 86/c maddesi hükmü gereğince 53.000 TL'lik beyanname verme sınırını aşmadığından beyan edilmeyecektir.

Mevduat faizi ve katılım bankasından elde edilen kar zarara katılma payı beyannameye dahil edilmeyecektir.

Örnek 9: Bay (D)'nin 2021 yılı gelirleri aşağıdaki gibi olup, ücret gelirleri ile işyeri kira gelirleri tevkif yoluyla vergilendirilmiştir.

Birinci işverenden alınan ücret	80.000.TL
İkinci işverenden alınan ücret	20.000.TL
Konut kira geliri	20.000.TL
İşyeri kira geliri (Brüt)	30.000.TL

İkinci işverenden alınan ücret, 53.000 TL'lik beyan sınırını aşmadığından toplam 100.000 TL ücret geliri beyan edilmeyecektir.

Kira gelirlerinin istisna hariç brüt tutarı (30.000 – 7.000=) 23.000 TL, 53.000 TL'nin altında kaldığı için sadece 20.000 TL konut kira geliri beyan edilecek, tevkif yoluyla vergilendirilmiş işyeri kira geliri beyana dahil edilmeyecektir. 2021 yılı gelirleri toplamı 190.000.- TL'yi aşanlar 7.000.-TL'lik istisnadan yararlanamayacaktır. **Kira gelirinde götürü gider oranı %15 olarak uygulanacaktır.**

Konut ve işyeri kira geliri toplamı 53.000 TL beyan haddini aşmış olsaydı, tevkifata tabi tutulmuş olan işyeri kira geliri de konut kira geliri ile birlikte beyan edilecek; hesaplanan vergiden tevkif yoluyla ödenen vergiler mahsup edilecekti. Daha önce de belirttiğimiz gibi gayrimenkul sermaye iradında 53.000 TL tutarındaki beyan sınırının hesabında götürü veya gerçek usule göre tespit edilen gider ile konut kiralarna ilişkin istisna tutarı indirildikten sonra kalan tutar olmalıdır. Ancak, Hazine ve Maliye Bakanlığı söz konusu hesaplamada brüt kira gelir toplamından istisna tutarı indirilmeden önceki tutarın esas alınacağı görüşündedir.

Örnek 10: Mükellef Bay (M)'nin 2021 yılında elde ettiği gelirleri aşağıdaki gibi olup çocuğu için kreşe 15.000.-TL, kendisi ve eşi için toplam özel sağlık sigortası primi 25.000.-TL ödemiştir.

2021 yılında elde edilen gelirler	Tutarı (TL)
Konut Kira Geliri	50.000
Birinci İşveren Brüt Ücret Geliri	150.000
İkinci İşveren Brüt Ücret Geliri	60.000
Toplam	260.000

Mükellef Bay (M) nin ikinci işverenden aldığı ücretin brüt tutarı 53.000.-TL'yi geçtiği için ücret gelirlerinin tamamı konut kira gelirleri de dahil edilerek 2021 yılında beyan edilecektir. Birinci ve ikinci işverenden aldığı AGİ hariç ücretlerden yıl içinde kesilen vergilerin verilecek yıllık beyannameye indirilmesi gerekir.

Konut kira geliri beyan edilirken mükellefin beyana tabi olsun veya olmasın toplam gelirleri **190.000.- TL**'yi aştığı için 7.000.-TL tutarındaki konut kirasına ilişkin istisnadan yararlanılamayacaktır. Beyanı gereken 260.000.-TL'den eğitim gideri olan 15.000.-TL, beyanı gereken gelirin **%10'unu aşmadığından** tamamı indirilebilecektir. Ayrıca, eşi ve kendisi için ödediği 25.000.-TL şahıs sigorta primi yıllık asgari ücretin brüt tutarı olan 42.930 **TL'yi** aşmadığından sigorta priminin tamamı indirim konusu yapılacaktır. **Bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları indirim konusu edilmemelidir.**

Şahıs sigorta primlerinin beyan edilen gelirin %15'ine kadar olan kısmı asgari ücretin yıllık brüt tutarını aşmamak şartıyla indirilebilir. Mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait (**birikimli hayat sigorta primlerinin** %50'si, ölüm, kaza, hastalık, engellilik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primlerinin ise %100'ü beyan edilen gelirin %15'ini ve asgari ücretin yıllık brüt tutarı olan **42.930 TL** tutarını aşmamak şartıyla beyana tabi gelirlerinden indirilebilir. (GVK, Md.89)

Ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde ücretliye ait asgari geçim indirimi ücret bordrosu üzerinde yıl içinde dikkate alındığından asgari geçim indirimi mahsup edilmeden önceki vergi tevkifatı tutarı beyanname üzerinden mahsup edilecektir. Özel sağlık sigortası primi ücret gelirlerinden daha önce indirildiği takdirde yıllık beyannameye ayrıca düşülmeyecektir. Örnekte, özel sağlık sigorta priminin ücret gelirinden daha önce indirilmediği kabul edilmiştir.

Beyan	TL
Gelirler Toplamı (Brüt Ücret + Konut Kira)	260.000
Konut Kira Götürü Gider (50.000 x %15=) (-)	7.500
Eğitim Gideri (-)	15.000
Özel Sağlık Sigortası Primi (-)	25.000
Ücret Gelirine Ait SGK İşçi Payı+İşsizlik (210.000*%15=) (-)	31.500
Vergiye Tabi Matrah	181.000

NOT: Ücret gelirlerinin beyanında ücret bordrosunda gösterilen **vergi matrahı** dikkate alınmalıdır. Ayrıca SGK primi işçi payı düşülmemelidir. Örnekte ücret gelirlerinden SGK primi işçi payının düşülmediği kabul edilmiştir. Normal durumlarda işçi payı bordro üzerinde düşülür.

F- Değer Artış Kazançları ve Arızı Kazançların Beyanı

5 yıl içinde elden çıkarılan taşınmazlar ile süresine bakılmaksızın ortaklık haklarının veya paylarının elden çıkarılmasından elde edilen kazançlar GVK'nın mükerrer 80. Maddesine göre değer artış kazancı olarak gelir vergisine tabidir. Gayrimenkullerin elden çıkarılmasından doğan kazancın tespitinde GVK'nın mükerrer 81 nci maddesinde belirtilen maliyet bedeli endekslemesi yapılabilecektir. Değer artışı kazancının safi tutarının tespitinde maliyet bedeli artırımı yapılması mümkündür. Maliyet bedeli artırımı yapılabilmesi için mal ve hakların iktisap tarihi ile elden çıkarma tarihi arasındaki enflasyon farkının (Yİ- ÜFE endeksindeki artışın) %10'u aşması gerekmektedir.

Tam mükellefiyete tabi kurumlara ait olan ve iki yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca Borsa İstanbul'a kayıtlı hisse senetlerinin alım satımından doğan kazançlar da gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmeyecektir.

Miras veya bağış yoluyla intikal eden taşınmaz ve diğer varlıkların satışından elde edilen kazançlar ise gelir vergisine tabi değildir.

Ayrıca, taksi, dolmuş, minibüs ve umumi servis araçlarına ait ticari plakaların elden çıkarılmasından doğan kazançların tamamı ile bir takvim yılında elde edilen değer artışı kazancının, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlananlar hariç, **19.000 TL**'si gelir vergisinden istisna olup, aşan kısmı gelir vergisine tabidir.

Gelir Vergisi Kanununun 82 nci maddesinde belirtilen arızı kazançların ise 2021 yılında **43.000.- TL**'si gelir vergisinden istisna edilmiştir.

G- Vergiye Uyumlu Mükelleflere %5 Vergi İndirimi

Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 121. Maddesine göre 2017 yılına ait gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden tahakkuk ettirilen gelir/kurumlar vergisi üzerinden, vergiye uyumlu mükelleflere %5 oranında vergi indirimi uygulamasına ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Bu haktan yararlanabilmek için;

- Damga vergisi beyannamesi hariç, son üç yıla ilişkin vergi beyannamelerinin süresinde verilmiş olması,

- İkmalen, re'sen veya idarece tarh edilen verginin **kesinleşmemiş** olması,

- İkmalen, re'sen veya idarece tarh edilen ve **kesinleşen verginin** azami vergi indirim tutarının %1'ini aşmaması (İndirim tutarı 01.01.2022 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde 2.000.000 TL den fazla olamayacağından, vergi incelmeleri yoluyla tarh edilen ve kesinleşen verginin 20.000 TL'yi aşmamış olması gerekmektedir.)

- Beyannamenin verildiği tarihte vadesi geçmiş vergi borcunun 1.000.- TL'yi aşmaması,

Gerekmektedir.

- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında VUK'un 359 uncu maddesinde sayılan fiilleri işlediği tespit edilenler bu haktan yararlanamayacaktır.

-Vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti hâlinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler, vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın tarh edilir.

Bu uygulamadan sadece **ticari, zirai veya mesleki faaliyeti** nedeniyle **gelir vergisi mükellefleri** ile finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç, **kurumlar vergisi mükellefleri** yararlanabilmektedir.

Buna göre, gayrimenkul sermaye iradı, ücret ve diğer kazanç ve iratların beyanı üzerine tahakkuk eden gelir vergileri ile bu gelirlerin ticari, zirai ve mesleki kazanç nedeniyle verilen yıllık beyanname ile beyan edilmesi halinde bu gelirlere isabet eden gelir vergilerinde %5 vergi indirimi uygulanmayacaktır.

Daha fazla bilgi için Müşavirliğimize başvurunuz.
Saygılarımızla.

KANIT YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.